

POMOC DZIECKU I RODZINIE

Troska o dzieci i młodzież stanowi priorytet w działalności Ośrodka Pomocy Społecznej. Najmłodszy zasługują na szczególną uwagę ze względu na to, że ich kondycja zdrowotna, etyczna i intelektualna zadecydują o przyszłości naszych rodzin. Inwestycje w młodych zwracają się wielokrotnie, bowiem pozwalają zapobiegać wielu niepożądanym zjawiskom. W roku 2002 w strukturach Ośrodka powstał Dział Pomocy Dziecku i Rodzinie, który kompleksowo udziela pomocy najmłodszym mieszkańcom Świętochłowic m.in. poprzez:

1. Organizowanie rodzinnej opieki zastępczej dla dzieci pozbawionych właściwej opieki rodziców naturalnych.

W roku sprawozdawczym realizacja przedmiotowego zadania przedstawiała się następująco:

- 1) Przeprowadzanie wywiadów kontrolnych co najmniej 2 razy do roku w już istniejących rodzinach zastępczych – **75** rodzin dla **112** dzieci
- 2) Przeprowadzanie wywiadów w nowo utworzonych rodzinach zastępczych – **14** rodzin dla **27** dzieci
- 3) Prowadzenie wzmożonej pracy socjalnej z rodzinami zastępczymi, które tego szczególnie wymagają w związku z tym odwiedza się je nie rzadziej niż co 2 miesiące – **10** rodzin
- 4) Wizyty w szkołach oraz kontakt z kuratorami zawodowymi w sprawach dotyczących wychowanków
- 5) Wydawanie opinii o kandydatach na rodziny zastępcze spokrewnione na zlecenie Sądu Rejonowego po uprzednim odwiedzeniu rodziny kandydackiej i przeprowadzeniu z nią szczegółowego wywiadu – **16** rodzin
- 6) Opracowanie bądź opiniowanie porozumień międzypowiatowych w sprawie umieszczenia dzieci z terenu Świętochłowic w rodzinach zastępczych z innych powiatów – **8** porozumień (dla 15 dzieci)
- 7) Prowadzenie akcji promującej rodzicielstwo zastępcze - poprzez:
 - rozwieszanie ulotek informacyjnych w różnych instytucjach (sąd rejonowy, szkoły, przedszkola, poradnie lekarskie, kancelarie przyparafialne, środki komunikacji miejskiej, sklepy itp.)
 - rozmowy informacyjne z przedstawicielami powyższych instytucji
 - zorganizowanie 30 maja z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego we wszystkich parafiach świętochłowickich mszy i nabożeństw w intencji rodzin zastępczych. Po odbytych mszach św. rozdawane były ulotki.
 - uczestniczenie w 2 spotkaniach rodzinnych zorganizowanych przy Parafii Ewangelickiej oraz Parafii św. Piotra i Pawła.
- 8) Zebranie kompletu dokumentacji i sporządzenie wywiadu środowiskowego w celu skierowania na szkolenie chętnych do przeszkolenia na rodziny zastępcze niespokrewnione – **2** rodziny.
- 9) Prowadzenie komisji weryfikującej wydającej opinie kwalifikacyjne dla kandydatów na rodziny zastępcze **2** rodziny.
- 10) Prowadzenie comiesięcznych spotkań (piątki od 16 - 19) dla grupy wsparcia dla opiekunów zastępczych niespokrewnionych z dziećmi.
- 11) Zorganizowanie wspólnego grillowania dla w/w grupy 26 maja (w ramach wolontariatu uczestniczyli wszyscy pracownicy działu).
- 12) Zorganizowanie wycieczki do Zielonej dla w/w grupy - 48 osób w tym 34 dzieci – „Rodzinne pożegnania lata” – 19 września (w ramach wolontariatu uczestniczyli wszyscy pracownicy działu).
- 13) Opracowywanie projektów decyzji dot. pomocy dla rodzin zastępczych.
- 14) Wykonywanie sprawozdań z realizacji w/w zadania.

2. Umieszczanie małoletnich dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych i innych

- 1) Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych dla celów umieszczenia dzieci w placówkach – **35** wywiadów w rodzinie
- 2) Kompletowanie dokumentacji małoletnich i nieletnich przeznaczonej dla poszczególnych placówek – **68** przypadków.
- 3) Doprowadzenie i umieszczanie w placówkach opiekuńczo - wychowawczych i innych po uzyskaniu skierowania - **59** umieszczonych dzieci.
- 4) Współpraca z Urzędem Miejskim, szkołami, przedszkolami, poradniami lekarskimi, Poradnią Pedagogiczno - Psychologiczną, Rodzinnym Ośrodkiem Diagnostycznym, Sądem Rejonowym, placówkami opiekuńczo - wychowawczymi w zakresie współdziałania w systemie kierowania nieletnich do w/w placówek, w tym korespondencja z w/w placówkami **451** pism.
- 5) Prowadzenie pracy socjalnej z rodziną naturalną do czasu umieszczenia dziecka/ci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.
- 6) Współpraca z Sądem Rejonowym w sprawie zmiany postanowienia.
- 7) Udział w pracach zespołów readaptacyjnych w zapraszających nas placówkach opiekuńczo - wychowawczych, w których są umieszczone nasze dzieci – **4** spotkania.
- 8) Udział w wywiadach środowiskowych przeprowadzanych przez pracowników poszczególnych placówek w rodzinach naturalnych – **1** wywiad z Kłobuckiem.
- 9) Współpraca z pracownikami socjalnymi Działu Pomocy Środowiskowej OPS w celu określenia kierunku pracy socjalnej na rzecz rodziny znajdującej się w sytuacji kryzysowej.
- 10) Sporządzanie informacji i sprawozdań dotyczących problematyki kierowania nieletnich do placówek opiekuńczo - wychowawczych i MOW – ów.
- 11) Opracowywanie bądź opiniowanie porozumień międzypowiatowych w sprawie umieszczenia dziecka w placówkach – **7** porozumień na **25** dzieci

3. Obsługa merytoryczna Rodzinnego Domu Dziecka Nr 1 w Świętochłowicach

- 1) Opracowanie skierowania małoletnich do Domu – **1** decyzja.
- 2) Udział w opracowanie Indywidualnych Planów Pracy z Dzieckiem – **6** planów.
- 3) Udział w pracach zespołu readaptacyjnego **2** razy do roku.
- 4) Korespondencja bieżąca z Sądem Rejonowym oraz innymi instytucjami dot. małoletnich wychowanków.
- 5) Przeliczanie i przygotowywanie co miesiąc listy płac na wypłatę świadczeń dla dyrektora Domu.
- 6) Sporządzanie informacji i sprawozdań dotyczących Domu.
- 7) Obsługa administracyjna Domu - przygotowywanie aktów prawnych dotyczących funkcjonowania Domu.
- 8) Opracowanie wraz z dyr. Domu wniosku do Towarzystwa „Nasz Dom” o dotację na dostosowanie placówki do wymaganych standardów

4. Usamodzielnianie wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo - wychowawczych.

- 1) Opracowanie z wychowankami naszych rodzin zastępczych IPU (Indywidualnych Programów Usamodzielnienia) – **15** programów.
- 2) Opracowanie z wychowankami placówek opiekuńczo - wychowawczych IPU – **4** programy.
- 3) Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na kontynuację nauki 2 razy w roku – u **47** wychowanków.
- 4) Opiniowanie i opracowanie merytoryczne wywiadów środowiskowych na kontynuację nauki przeprowadzanych przez inne Ośrodki lub PCPR-y – dla **19** wychowanków.
- 5) Przeprowadzanie wywiadu środowiskowego w celu przyznania pomocy jednorazowej lub rzeczowej dla wychowanków – dla **8** wychowanków.
- 6) Prowadzenie pracy socjalnej z wychowankami, którzy już nie pobierają świadczeń pieniężnych lecz wymagają monitorowania – **10** wychowanków.

- 7) Współpraca z szkołami w celu kontroli prawidłowej realizacji planu usamodzielniania wychowanków.
- 8) Przeprowadzanie kontrolnych odwiedzin u wychowanków w celu sprawdzenia czy przeznaczają oni pomoc zgodnie z IPU.
- 9) Opracowywanie projektów decyzji dot. pomocy dla wychowanków.
- 10) Wykonywanie sprawozdań z realizacji w/w zadania.

5. Praca socjalna oraz przeprowadzanie wywiadów środowiskowych u rodziców naturalnych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo - wychowawczych.

- 1) Przeprowadzenie wywiadów na odpłatność u rodziców naturalnych naszych dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w naszym mieście – **97** wywiadów, jednakże wiązało się to z więcej niż jedną wizytą.
- 2) Przeprowadzanie wywiadów u rodzin naturalnych na odpłatność za pobyt dzieci w placówkach oraz rodzinach zastępczych zamieszkujących inne powiaty co najmniej raz w roku – **107** wywiadów przy **141** wizytach.
- 3) Sporządzanie kwartalnych sprawozdań dla Sądu Rejonowego z pracy z rodziną naturalną - dla **3** rodzin.
- 4) Przeprowadzanie pracy socjalnej i poradnictwa dla rodzin naturalnych dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych – **21** rodzin.
- 5) Uczestnictwo w spotkaniach wychowanków RDD z rodzicami naturalnymi organizowanych w DZJ w godzinach popołudniowych – **10** spotkań.
- 6) Uczestniczenie w organizowanych w ŚSD w godzinach popołudniowych spotkaniach rodziców naturalnych z ich dziećmi umieszczonymi w rodzinach zastępczych – **1** spotkanie
- 7) Opracowywanie projektów decyzji o odpłatności rodziców za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i Rodzinnym Domu Dziecka.

6. Prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej

- 1) Realizacja programu „Puchacz Albert” - zajęcia kompensacyjno - wyrównawcze dla dzieci z problemami szkolnymi w godzinach 7⁰⁰ - 15⁰⁰ od poniedziałku do piątku – dla **45** dzieci
- 2) Realizacja zajęć grupowych dla 2 grup po **15** dzieci w godzinach od 15⁰⁰ do 19⁰⁰ od poniedziałku do czwartku. Skorzystało z zajęć – **40** dzieci. Zajęcia prowadzone są zgodnie z założeniami programu, ponadto dla dzieci zorganizowano:
 - Dzień Babci i Dziadka- styczeń 2004
 - Zabawę Walentynkową - 11/12.02 2004
 - Ferie zimowe - zajęcia półkolonijne
 - Zabawę integracyjną z pensjonariuszami DDP - luty 2004
 - Śniadanie Wielkanocne - 7.04.04.
 - Spotkanie z rodzicami z okazji Dnia Matki i Ojca - 26.05.04
 - Ognisko oraz zawody sportowe z okazji Dnia Dziecka - 1.06.04
 - Półkolonie letnie – zajęcia półkolonijne
 - Zabawę Andrzejkową - 29/30.11.04
 - Mikołajki - 6/7.12.04
 - Spotkanie opłatkowe - 21.12.04
- 3) Sprzątanie i strojenie grobu Nieznanego Żołnierza na „Starym Cmentarzu” - święta państwowe i kościelne.
- 4) Współpraca z Młodzieżowym Domem Kultury – np. uczestniczenie w koncercie kolęd
- 5) Przeprowadzanie wywiadów kwalifikacyjnych na świetlicę
- 6) Przeprowadzanie wywiadów kontrolnych co najmniej 2 razy w roku oraz praca socjalna z rodzinami dzieci z świetlicy.
- 7) Realizacja programu „Otwarte Drzwi” – zorganizowanie **2** otwartych zajęć grupowych z udziałem rodziców.
- 8) Współpraca z pedagogami szkolnymi, dzielnicowymi oraz kuratorami sądowymi w sprawach dotyczących wychowanków świetlicy

7. Realizacja programu „Starszy Przyjaciel” oraz pozyskiwanie wolontariuszy dla świetlicy socjoterapeutycznej.

- 1) Pozyskiwanie, kwalifikacja i współpraca z wolontariuszami chętnymi do pracy w świetlicy oraz do realizacji programu „Starszy Przyjaciel” – od 4.10.04 do 29.11.04 – prowadzono szkolenie dla przyszłych wolontariuszy pt. „Pomoc dzieciom z rodzin problemowych. Formy i metody pracy z dziećmi w kontakcie indywidualnym i grupowym”
- 2) Koordynowanie pracy już działających wolontariuszy – **12** osób
- 3) Przeprowadzanie wywiadów u rodziny objętej programem – **12** rodzin
- 4) Współpraca z pracownikami socjalnymi działu pomocy środowiskowej w kwestii doboru rodziny do objęcia wyżej wymienionym programem
- 5) Opracowywanie porozumień z wolontariuszami, przygotowywanie kontraktów, opinii i zaświadczeń
- 6) Sporządzanie sprawozdań z realizacji wyżej wymienionego programu

8. Terapia psychologiczna dla wychowanków świetlicy socjoterapeutycznej, rodzin zastępczych oraz pozostałych klientów OPS.

- 1) Psycholog w ciągu roku udzielił 510 porad. Poradnictwo to obejmowało:
 - a. diagnozowanie dzieci zakwalifikowanych do świetlicy
 - b. prowadzenie terapii indywidualnej z dziećmi z świetlicy oraz rodzin zastępczych
 - c. prowadzenie indywidualnego poradnictwa dla rodziców dzieci objętych terapią
 - d. pomoc psychologiczną w sytuacjach kryzysowych dla wszystkich klientów Ośrodka

9. Inne działania w zakresie pomocy dzieciom.

W 2004 r dzięki współpracy z holenderską fundacją „Serce dla Polski” 24 dzieci wypoczywało, podczas wakacji, w zaprzyjaźnionym mieście Heiloo.

Podejmowane przez Ośrodek przedsięwzięcia przyczyniły się także do skorzystania przez 41 dzieci z kolonii zorganizowanych przez Śląskie Kuratorium Oświaty. Natomiast dzieciom wymagającym zabezpieczenia posiłku podczas wakacji i ferii zimowych zapewniono dożywianie w szkołach.